

FIRSAT ELDE İKEN İLİM ÖĞRENİN!*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Değerli Ak-Televizyon izleyicileri ve Ak-Radyo dinleyenleri! Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun...

Ramazân-ı Şerifin rahmetlerinden, bereketlerinden, nimetlerinden, kısmetlerinden, ikramlarından alemlerin Rabbi Mevlâmız, sizleri büyük miktarlarda hissedâr eylesin, nasîbdâr eylesin... Büyük nimetlere, lütuflara mazhar olun... Cenâb-ı Hak dünya ve ahiretinizi ma'mur ve mes'ud eylesin...

a.İlim Öğrenmenin Önemi

Hatîb-i Bağdâdî ve Taberânî'nin, Ebû Ümâme RA'dan rivayet ettiği bir hadisle sohbetime başlamak istiyorum. Peygamber SAS Efendimiz umûmî bir hitapla buyurmuş ki:¹

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.83, no:228; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.220, no:7875; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.165; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.II, s.212, no:645; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXVII, s.211; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.16, no:4022; Ebû Ümâme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.299, no:28791 ve 28868; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.174, no:25778.

يَا أَيُّهَا النَّاسِ عَلَيْكُمْ بِالْعِلْمِ قَبْلَ أَنْ يُقْبَضَ وَقَبْلَ
أَنْ يُرْفَعَ الْعَالِمُ وَالْمُتَعَلِّمُ شَرِيكَانِ فِي الْأَجْرِ وَلَا
خَيْرَ فِي سَائِرِ النَّاسِ بَعْدِ

(طب. خط. عن أبي أمامة)

RE. 495/5 (*Yâ eyyühe'n-nâs! Aleyküm bi'l-ilmî kable en yukbeda, ve kable en yurfea: el-àlimü ve'l-müteallimü şerîkâni fi'l- ecr, ve lâ hayra fî sâiri'n-nâsi ba'd.*)

Umûmî bir konu. Her zaman vurguladığımız ve teşvikte bulunduğumuz bir saha bu. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

(*Yâ eyyühe'n-nâs!*) “Ey insanlar! (*Aleyküm bi'l-ilm*) “Size ilim öğrenmek başlıca ana amaç olsun, iş olsun; size onu tavsiye ederim. Baş vazifeniz, önemli işiniz olsun!”

Aleyküm, Arapça'da bir terim, “sizin üzerinize” demek. “Sizin üzerinize ilm ile ilgilenmek, onu öğrenmek bir görev olsun!” gibi bir mânâsı var. Ama ilim öğrenin diyor da Peygamber Efendimiz, bir de buyuruyor ki: (*Kable en yukbada*) “Kabzolunmadan önce, (*ve kable en yurfea*) yeryüzünden semâya kaldırılmadan önce ilmi öğrenin!” buyuruyor. Ve devam ediyor:

(*El-àlimü*) “İlmi bilen kişi, (*ve'l-müteallimü*) ilmi öğrenmeye hevesi olan talebe, öğrenci, (*şerîkâni fi'l-ecri*) sevapta, mükâfâтта, Allah'ın verdiği ecirde ortaktır.” Yâni, o da sevap alır,

öbürü de sevap alır. Yarıya bölüşmek değil de, ikisi de ecir kazanırlar. Alim de öğrettiği için sevap, ecir alır büyük miktarda; öğrenci de öğrendiği için büyük sevap alır.

(*Lâ hayra fî sâiri'n-nâsi ba'd*) “Bunlardan sonra, öteki insanlarda hiç bir hayır yoktur.” diyor Peygamber Efendimiz. O halde hiç bir hayır olmayan kimse durumuna düşürmeyelim kendimizi, ailelerimizi, çoluk çocuğumuzu... Yâni ne demek; “İlimle meşgul olalım, ilim öğrenelim!” demek.

Biliyorsunuz, benim mesleğim ilim yolu; üniversite hocası olarak yaşadım, çalıştım, emekli oldum. Tabii ben okuyorum. Çok okunacak şey var, çok güzel kitaplar var ve biz maalesef, o kitaplar kütüphanemizde bulunduğu halde, onların feyzinden, içindeki bilgilerin güzelliğinden yararlanmakta biraz gevşek davranıyoruz.

Şimdi bugünlerde, bizim dergimizin abonelerine hediye olarak verdiği *Sahabe Hayatından Tablolar*² kitabı önümde, onu okuyorum ve hepimize bu konuşmamda onu tavsiye edeceğim. Bu kitap kütüphanenizde varsa, birinci cildinden okumaya başlayın ve bu Ramazan bitmeden, her gün yirmi sayfa, otuz sayfa, kırk sayfa çoluk çocuğunuzla okuyun! Lütfen sahabe-i kiramı tanıyın!

² *Sahabe Hayatından Tablolar (Ricâlü Havle'r-Rasûl)*, Hâlid Muhammed Hâlid, Trc: Taceddin Uzun; Uysal Yayınevi, Konya.

Bakın, *Sahabe Hayatından Tablolar (Rıdvânu'l-lâhi aleyhim ecmaîn)* Bir cildi de hanım sahabilerle ilgili, o da çok önemli...

Bakalım Peygamber Efendimiz'in asr-ı saadetinin o mübarek evliyâları, o mübarek insanları nasıl insanlarmış?.. Önce kâfir, müşrik olanlar, sonradan nasıl olmuş da evliyâ olmuşlar, Allah'ın sevgili kulları olmuşlar?.. Nasıl İslâm'a girmişler, nasıl çalışmışlar, İslâm'ı nasıl yaymışlar?.. Çok önemli görüyorum.

Bana şimdi kardeşlerim telefonla, faksla sordular: "İ'tikâfa gireceğiz, sünnettir, bu vazifeyi yapacağız. İ'tikâfta ne çalışma yapalım?" dediler.

Ben onlara tavsiyelerde bulunmuştum amma, diyorum ki, bu *Sahabe Hayatından Tablolar* kitaplarını, üç kitabı nasıl bitireceksiniz?..

Gayret göstererek, çok okuyarak bitireceksiniz, hem de çoluk çocuğunuzla... Çünkü insan gözleri yaşararak okuyor ve hakîkî imanın, insanı nasıl değiştirdiğini görüyor.

İkibin Yılı Tevhid Yılı değil miydi?.. İlan ettik, İkibin Yılı Tevhid Yılı... İkibin Yılıyla başlanacak olan, başlayacağımız 21. Asır, Tevhid Asrı... Bu nasıl olacak?.. Çalışmamızla olacak. Sahabe-i kiram gibi çalışmamızla olacak.

Nasıl sahabeden bazı şahıslar –göreceksiniz okuduğunuz zaman– azılı İslâm düşmanı iken, Kur’an düşmanı iken, Peygamber Efendimiz’in hasmı iken, ona kin tutan, onu öldürmeğe çare arayan kimseler iken, nasıl olmuş mü’min-i kâmil haline gelmişler, ashab-ı kiramdan olmuşlar?..

Nasıl olmuş, cennetlik insanlar olmuşlar?.. Nasıl hayatlarını İslâm’a vakfetmişler; Allah yolunda mallarını, canlarını nasıl sarf etmişler?..

Bunu başka türlü, başka kitaplardan öğrenmek mümkün olmuyor. Nasıl öğreneceğiz?.. Uygulamalı öğreneceğiz. Nasıl uygulamışsa sahabe-i kiram, hayatlarını nasıl geçirmişlerse, o sahabe hayatından sahneleri görerek; çizilmiş sahneleri, kelimelerle tasvir edilmiş sahneleri, şahsiyetlerin hayatlarını, davranışlarını okuyarak anlayacağız. Bu bize çok lâzım!..

Yirmi birinci Asır’da, İkibin Yılı’nda tevhidin yayılması için, *Lâ ilâhe illa’llah*’ın hakim olması için, nurunun sönmeyeceğini Allah’ın garanti verdiği İslâm’ın muzaffer olması için çalışacağız.

“Allah’ın nurunu söndürmeğe ne kadar çalışırlarsa çalışsınlar, Allah’ın nuru sönmeyecek.” diye Cenâb-ı Hak teminat veriyor. O nurun sönmemesinde görev almak önemli, sevabı kazanmak önemli!.. Biz çalışalım, biz sevap alalım!..

Amerika'dan, Avrupa'dan, İngiltere'den, Fransa'dan, Almanya'dan, İsveç'ten müslüman oluyorlar, kardeşlerimiz oluyorlar; İslâm'a hizmet ediyorlar.

Fransız bir aile, kocası da doktor, hanımı da doktor; yıllık izinlerini alır almaz ilaç fabrikalarını dolaşır, bağış olarak ilaçları alıp, dosdoğru Afganistan'a varmışlar. Yıllık izinlerini hastanede görev yaparak geçirmek üzere varmışlar, ilaçları dağıtmışlar, mücahidlere yardım etmişler. Bunu bana Fransa'da anlatmışlardı, ben de sohbetlerimde söylemişim.

O diyarlarda İslâm'ın güzelliğini anlayan o kardeşlerimiz nasıl çalışıyorlar, ne kadar güzel çalışıyorlar... Yâni İslâm'a çalışacak insan eksik kalmaz amma, İslâm'dan biz mahrum kalmayalım! Şehidlerin torunları, evliyâullahın torunları;

“—Benim dedem şeyhti... Benim ecdadım sahabelerdendir... Ben Peygamber Efendimiz'in neslinden, seyyidlerdenim...” vs. diyen kimseler, şimdi çoluk çocuklarıyla İslâm'dan, imandan uzaklaşıp, İslâm'a hizmet şerefini başkalarına kaptırırlarsa çok yazık olur; dedeleri üzülür.

Onun için, var gücümüzle ilim öğrenmeğe çalışalım! İslâmiğin nasıl hizmet edeceğimizi sahabe-i kiramdan öğrenelim!

Çünkü, en güzel insanlar onlardır, şek şüphe yok. SAS Efendimiz teminat vermiş, beyan etmiş, oradan biliyoruz:³

خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ
يَلُونَهُمْ

خ. م. ت. حم. حب. ق. حل. خط. كر. عن ابن مسعود؛ ت. حم. حب. ك. طب. ش. عن
عمران بن حصين؛ ت. عن عمر؛ حم. حب. طب. ش. طح. حل. عن نعمان بن بشير؛ ك.
طب. ش. وعبد بن ميد عن جعدة بن هبيرة؛ طس. عن أبي هريرة

³ Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.938, no:2509; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.1962, no:2533; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.695, no:3859; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.378, no:3594; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XVI, s.205, no:7222; Bezzâr, *Müsned*, c.V, s.180, no:1777; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.122, no:20174; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.126; İbn-i Abdî'l-Ber, *el-İstîâb*, c.I, s.4; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.52; Dâra Kutnî, *İlel*, c.V, s.187; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.II, s.52; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.500, no:2221; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.426, no:19833; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XVI, s.212, no:7229; Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.535, no:5988; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.212, no:526; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.404, no:32410; Umran ibn-i Husayn RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.549, no:2303; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.220, no:352; Hz. Ömer RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.267, no:18374; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XV, s.121, no:6727; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.27, no:1122; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.404, no:32413; Tahâvî, *Şerhü'l-Maânî*, c.IV, s.152, no:5673; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.125; Heysemî, *Müsnedü'l-Hâris*, c.II, s.940, no:1036; Nu'man ibn-i Beşîr RA'dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.211, no:4871; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.285, no:2187; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.404, no:32408; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.148, no:383; Şeybânî, *el-Âhad ve'l-Mesânî*, c.II, s.47, no:726; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.180; Ca'de ibn-i Hübevre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.335, no:5475; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.526, no:32449; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IX, s.742, no:16404; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.245, no:1265; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XII, s.361, no:12097-12099; RE. 280/5.

(*Hayru'n-nâsi karnî*) “İnsanların en hayırlıları, benim asrımda yaşayan insanlardır. (*Sümme'llezîne yelûnehüm, sümme'llezîne yelûnehüm.*) Sonra onlardan sonra gelenler, sonra onlardan sonra gelenler...”

Ashab-ı kiramdır birinci sırada... *Tabiîn*'dir ikinci sırada... *Tebe-i Tabiîn*'dir üçüncü sırada... Bunların fazilet sırası böyledir. Bunların hayatlarını öğrenmek lâzım!

Gözyaşlarıyla okuyun! İslâm'ın ne kadar güzel olduğunu, imanın ne kadar heyecan verici olduğunu o sahnelerden, o okuduğunuz sayfalardan siz de anlayın; aklınızı başınıza toplayın!

b. İlimin Kaldırılması

Çünkü, bir de tehdit var; tehlike işareti, ikâzı var:

(*Kable en yukbeda*) “Kabzolunmadan önce...” İlim kabzolunacak, yâni ilim çekilip alınacak. Kabzolmak ne demek, el koymak demek. İlim Cenâb-ı Hak tarafından alınacak, ilim kalmayacak.

Hadis-i şerifte Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁴

إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبِضُ الْعِلْمَ إِنْ تَزَاعَا يَنْتَزِعُهُ مِنَ الْعِبَادِ
وَلَكِنْ يَقْبِضُ الْعِلْمَ بِقَبْضِ الْعُلَمَاءِ حَتَّى إِذَا لَمْ
يُبْقِ عَالِمًا اتَّخَذَ النَّاسُ رُؤَسَاءَ جُهَالًا
فَسُئِلُوا فَأَفْتَوْا بِغَيْرِ عِلْمٍ فَضَلُّوا وَأَضَلُّوا

(خ.م.ت.ه. حم.ش. عن ابن عمرو؛ والخطيب عن عائشة)

RE. 91/11 (*Inna'llàhe teâlâ lâ yakbidu'l-
ilme intizâan yenteziuhû mine'l-ibâd*) “Allah
ilmi verdikten sonra kulların akıllarından,
gönüllerinden, kalplerinden, hafızalarından
ilmi çekip almaz.” İلمي kabzetmesi nasıl olur?..

⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.50, no:100; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2058, no:2673; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.31, no:2652; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.20, no:52; Ahmed ibn- i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.162, no:6511; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.89, no:239; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.432, no:4571; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.21, no:55; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.279, no:459; Bezzâr, *Müsned*, c.VI, s.401, no:2423; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.505, no:37590; Beyhakî, *Şuabü'l- İman*, c.II, s.252, no:1660; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.455, no:5907; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l- Evliyâ*, c.II, s.181; Hamîdî, *Müsned*, c.I, s.264, no:581; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.163, no:1107; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.15, no:26; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.459, no:2998; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.V, s.477, no:240; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.392, no:2677; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.95, no:172; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.131; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.312, no:2828; Hz. Aişe RA'dan. İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.223, no:1379; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.187, no:28981; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.472, no:980;

Câmiü'l-Ehâdîs, c.VIII, s.135, no:6979.

(*Ve lâkin yakbidu'l-ilme bi-kabdı'l-ulemâ'*)

“Alim, fâzıl, kâmil, zarif, edib, şerif kimseleri, büyük, mübarek insanları alır.”

(*Hattâ izâ lem yübki àlimen ittehaze'n-nâsü ruesâen cühhâlâ*) “O evliyâ, mübarek ulemâ-i muhakkıkîn gidince, geriye cahil insanlar kalır. Hindi gibi kabaran, davul gibi öten, içi boş, yetersiz cahil insanlar kalır. Onlar da, cahil insanları önder edinirler.”

(*Feseelû*) “İnsanlar dini öğrenmek için onlara soru sorarlar. ‘Şu nasıl olacak, bu nasıl olacak?’ diye fetva sorarlar, mesele sorarlar. Akıllarına gelen veya karşılaştıkları müşkillerin, Cenâb-ı Hak’ın rızasına göre nasıl çözümleneceğini öğrenmek isterler, sorarlar. Fetvâ isterler onlardan. (*Feeftev bi-gayri ilm*) Onlar da, ilim olmadan, atarak, tahminen fetvâ verirler.”

Tabii, ilim olmadığı zaman, cahilin fetvası çok kötüdür, çok tehlikelidir. Dinin tahribi öyle olur. (*Fedallû ve edallû*) “Onlar hem kendileri dalâlete düşerler, hem de kendilerine soru soranları dalâlete düşürürler, saptırırlar.” Dindarlar böyle saptırılmış olur, din ayaklar altına düşmüş olur.

Alimler gidecek, böyle bir durum olacak. (*Ve kable en yurfea*) “İlim çekilip alınmadan evvel, o duruma gelmeden evvel ilmi öğrenin!”

İlim çekilip alınacak. Bir nimetin kadr ü kıymeti bilinmedi mi, Cenâb-ı Hak o nimeti kadr ü kıymetini bilmeyen insanların elinden alır.

Kânûn-u ilâhîsi böyledir Cenâb-ı Hakk'ın. Ayet-i kerimede de bildiriliyor:

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي

لَشَدِيدٌ

(İbrahim: 7)

(*Lein şekertüm, leezîdenneküm*) “Şükreder-
seniz, şükrettiğiniz nimeti daha da arttırırım.
(*Ve lein kefertüm*) Eğer nimetin kadrini bilmez,
nankörlük eder kâfir olursanız, münkir olur-
sanız; (*inne azâbî leşedîd*) o zaman Cenâb-ı
Hakk'ın azabı şiddetli olur, nimeti de alır.”
(İbrâhim, 14/7) Kıymeti bilinmeyen nimet el-
den gider.

İlim de kıymeti bilinmeyince, alınacak. Çünkü
insanlar artık ilme aldurmıyorlar, dünyevî
şeylerle, ceplerini doldurmakla, eğlenmekle,
keyifle, zevkle, sefa ile meşgul oluyorlar.
İlim, iman, ihlâs, itikad olmayınca, Allah'ın
azabından korkmayınca, Allah'ın lütfunun elden
kaçırılmasının, ne kadar acı ve feci olduğunu
bilmeyince, düşünmeyince; yâni kâfirce,
münafıkça, müşrikçe, dinsizce yaşayınca,
Cenâb-ı Hakk'ın azabı şiddetli olur.

Bu dünya hayatı seksen yıl da olsa, yüz yıl da
olsa çok kısadır, rüzgâr gibi geçer. Ecel aman
vermez, Azrâil yakayı bırakmaz, imtihan biter.
Kişiler buradaki dünya hayatına veda edecekler.
Hiç kimse ölümden kurtulmuş değil. Herkes
o ecel şerbetini içecek, herkes o kapıdan
geçecek. Muhakkak bu böyle...

İmtihan biter. İmtihan bittiği sırada, perdeler kalktığı zaman Firavun da, “Ben de Benî İsrâil’in inandığı Allah’ın varlığını, birliğini şimdi kabul ediyorum, inandım; ben de müslümanlardanım!” demiş ama, yeis halindeki imanın kıymeti yok. Çünkü zaten her şeyi Allah gösteriyor, perdeler kalkıyor.

O bakımdan, ilim kabzolmadan evvel İslâm’ın, imanın ilmini öğrenin!.. Ama laf kalabalığı değil, kîl ü kâl değil, şu şöyle dedi, bu böyle dedi değil; “Ben mü’min olarak yaşayacağım, Allah’ın sevgili kulu olmak istiyorum, bu nasıl olacak?” diye. İlim bu.

İlim Allah’ın rızasını kazanmayı sağlarsa, insana fayda verir. Allah’ın rızasını kazandırmayan, Allah’ın rızasının yolunu göstermeyen, sonunda insanı cennete götürmeyen, cenneti kazandırmayan, cehenneme düşüren bilgilerin hepsi, demek ki faydasız...

Gerçi İslâm’da bütün bilgiler, müslümanlar onları öğrensin diye emredilmiştir, bilgi değersiz değildir. Ama bilgiyi kullanmayıp da insan imtihanı kaybederse, kurtaramazsa, dünyada kâfir, müşrik olarak yaşayıp da ahirete hâib ve hâsir, mahv u perişan olmuş vaziyette gider de kahr-ı ilâhîye, azab-ı, ikâb-ı ilâhîye uğrarsa, o zaman başarısız olmuş oluyor.

Bu duruma düşmeyin! Bu duruma siz düşmeyin, çoluk çocuğunuz düşmesin, akrabanız düşmesin, vatandaşlarımız düşmesin, ırkdaşlarımız düşmesin... Benî Adem, bütün insanlar düş-

mesin... Hepsi cennete gidecek olsa, cennette hepsine çok bol miktarda yer var. Herkes için zâten cennette ve cehennemde yer hazırlanmış. Biz herkesin cennete gitmesini istiyoruz.

Söylüyoruz. Ama, anlayan anlıyor, anlamayan anlamıyor. Hattâ bazıları da bize bölücülük yapıyor diyormuş. Hàşâ... Kesinlikle herkesin iyiliğini istiyoruz. Hazret-i İsâ AS'a sevgimiz saygımız sonsuz. Hazret-i İsâ AS'ın yeri, şöyle göğsümüzün sağ tarafında... Mûsâ AS'a sevgimiz, saygımız sonsuz; onun yeri şöyle göğsümüzün sol tarafında... Göğsümüze, bağrımıza basmışız, bağrımıza taht kurmuş o mübarekler.

İbrâhim AS'ın yeri, Nuh AS'ın yeri, Adem Atamızın yeri... Hepsinin bağrımızda tahtları var, onların hepsini seviyoruz. Onların söylediklerini söylüyoruz. Onların hayatlarında vazife gördükleri esnada insanlara söylediklerini söylüyoruz. Dikkatle dinlerseniz, dinleyenler dikkatle dinlerse, sözlerimizin hak olduğunu, hayır olduğunu, herkesin hayrına olduğunu anlar.

Mugalata yapıp da, "Bölücülük yapıyor, ayrımcılık yapıyor!" denmesi büyük haksızlık... Neden ayrımcılık olacak?.. Bilenle bilmeyen bir olur mu?.. İyilik yapanla kötülük yapan bir olur mu?.. Hırsızla dürüst bir olur mu?.. Elbette bir ayırım olacak. Ama bu ayırım, bilimsel bir ayırımdır. Kötüyü iyiye teşvik eden bir ayırımdır, kötünün kötülüğünü engelleyen bir ayırımdır. Elbette kötünün karşısına çıkıp, birilerinin onun kötü olduğunu söylemesi lâzım, yanılanlara, "Yanlış gidiyorsunuz!" demesi lâzım!..

Burada koca levhaları koyuyorlar yollara... Geliş gidişi ayrı olan yolların çıkış yerine kırmızı levha koyuyorlar:

(*Rong way*) “Buradan girme, yanlış bir istikamettir! Girersen hemen geriye git, çünkü burası çıkış yeridir. Buradan girersen ters taraftan gelenlerle çarpışırsın!” diye, ters yöne girmek isteyenleri ikaz ediyorlar.

Biz de ters yöne gitmek isteyenlere, (*Rong way*) “Yanlış yol!” dersek, bu ayırıcılık olmaz. (*Go back!*) [Geriye dön!] dersek, iyiliğini istiyoruz demektir. Aslında onların kurtulmasını istiyoruz. Çünkü vazifemiz o...

Aziz ve sevgili kardeşlerim! Allah-u Teâlâ Hazretleri hepimize hakkı hak olarak görüp ona uymayı, bâtılı bâtıl görüp ondan sakınıp korunmayı nasîb etsin...

Biliyorsunuz, Peygamber SAS Efendimiz pek çok hadis-i şeriflerinde Deccal'den bahsediyor. Ben bunları bazı toplantılarda bahis konusu ettim, oradaki hoca kardeşlerim de bahis konusu etsinler; Deccal ile ilgili hadis-i şerifleri toplasınlar!

Bütün peygamberler ümmetlerine Deccal'i anlatmışlar. “Deccal gelirse, sizin torunlarınız, yaşayanlar Deccal'le karşılaşılırsa sakın aldanmasınlar, kanmasınlar! Onun sözü aldatıcıdır, davranışları kandırıcıdır. Deccal'e kanmasınlar. Onun alnında, (*Hâzâ kâfirun*) yazıyordur. Sağ gözü kördür; sadece solu görür, sağ tarafı görmez.” diye SAS Efendimiz bildiriyor.

Deccal hadislerinden çıkacak en umûmî sonuç nedir?.. Pek çok insan aldatıcılara yoğun bir şekilde, kesif bir şekilde, büyük çoğunlukla aldatıcılara kanacak, doğru sanacak, kapılacak. Bunu hatırlatıyor peygamberler.

“—Aman böyle usta, mâhir aldatıcılara kapılmayın, kanmayın!” diye, her peygamber ümmetini Deccal’den ikaz eyleyip, korunmalarını ihtar eylemiş, sakındırmış.

Demek ki aldatıcılık var, demek ki kandırmaca var, demek ki büyük yanılgılar var... Demek ki tarihî yanılgılar var, demek ki toplumsal olarak da büyük çapta yanılgılar olabiliyor. Çaresi ne?.. İlim! Nasıl ilim?.. Kalbi nurlandıran gerçek ilim... Laf salatası, dedi kodu, kîl ü kâl değil.

Her kitabı okumamak lâzım! Kitabın yazarı o konuda salâhiyetli mi diye, iyice emin olmadan, bilenlere sormadan her kitabı okumamak lâzım!..

Şimdi ben camide bir kitap gördüm, benim kütüphanemde olmayan bir kitap. Aldım, okuyayım diye sayfaları açtım. Sahabe hayatını anlatan bir kitap... İsmi vermiyorum, aleyhinde bir şey olmasın, maksadım ticaretini baltalamak değil, kötülemesini yapmak değil.

Sonra onun anlattığı konuları, yanımdaki diğer muteber ana kaynaklardan inceledim. Baktım ki, isimler yanlış, olaylar yanlış; beni yanıltacak... Hemen o kitabı bıraktım, iade ettim. Neden?.. Çünkü değersiz insanların, cahil insanların, —

iyi niyetli de olsa— bilgisiz insanların yazdığı kitaplar, insanı yanıltır, yanlış sonuca götürür. En alim insanların, en değerli, salâhiyetli insanların yazdığı, en değerli kitapları okumak lâzım!

İlim elden kaçmadan önce, kendiniz öğrenin, çoluk çocuğunuza öğretin! Yavrularınızı cehennem ateşinden koruyun! Ailelerinizi cehennem ateşinden koruyun!

Dünya üzerinde çok büyük aldatmacalar var, çok büyük seks, sefahat, afyon, esrar, milletlerin, nesillerin bozulmasına sebep olacak şeyler var... Büyük paralar dönüyor bu işlerde, sanayi haline gelmiş. Çok müstehcen şeyler var, çoluk çocuk kapılabiliyor. Tutamıyorsunuz; yavrunuz delikanlıınız, yiğidiniz, kızınız elinizden kaçıyor. Onun için çok çalışmak lâzım, çok gayret göstermek lâzım! Onun yolunu söylüyorum.

Tevhid Yılı'ndayız. Tevhidi güzel anlamak için, tevhidin insanı nasıl değiştirdiğini; imanın ne kadar güçlü olduğunu, ne kadar güzel olduğunu; yolumuzun, İslâm'ın ne kadar haklı olduğunu anlamak için, lütfen *Sahabe Hayatından Tablolar* kitabımızı — hediye ettik, kütüphanenizde duruyor— elinize kalemi alarak, üç cildini bu Ramazan sonuna kadar bitirin!

“—Bitmedi Hocam!..”

Tamam, bitmediyse ne yapalım?.. Biraz geç ikaz ettik.

Ramazan'dan sonra da Şevval'de devam edersiniz.

Biliyorsunuz, Ramazan orucu bittikten sonra, bir de altı gün Şevval orucunu Peygamber SAS Efendimiz tavsiye ediyor. “Onu da tuttuğu zaman, bütün seneyi oruç tutmuş gibi olur.” diye hadisi şeriflerde tavsiye buyuruyor. O bakımdan Ramazan'da tamamlayamadıysanız, Şevval'de tamamıyorsunuz. Elbette Ramazan'daki güzel alışkanlıklarımızı, Ramazan'dan sonra devam ettirmek için alışkanlık ediniyoruz.

“—Ramazan'da ne alışkanlıkları edindik, nelere alıştık hocam?..”

Oruç tutmaya alıştık... Sahura kalkmaya, teheccüd kılmaya alıştık... Camilere gitmeye alıştık; yatsı namazını, sabah namazını camide kılmaya alıştık... Kur'an-ı Kerim'i okumaya, mukabeleye alıştık; hafızları dinlemeye alıştık... Ne kadar güzel!.. Az yemeye alıştık, ikrama alıştık, ziyafete alıştık, davet vermeye, insanların duasını almaya alıştık... Ramazan ne kadar bereketli, ne kadar güzel bir ay, aziz ve sevgili kardeşlerim!..

Alim çok sevap kazanır. Alim şehidden de üstündür. Alimler şefaate edecek. Cennetin kapısında Cenâb-ı Hak onlara:

“—Durun, burada istediklerinize şefaate edin, istediklerinizi kurtarın!” diyecek.

Mü'minlerden, günahkâr olanlardan, günahlarının affedilip cennete girmesi için şefaât edecekler.

Alimin derecesi şehidden de yüksek. Müteallim, yâni öğrenci, öğrenme durumunda olan; o da sevabı alacak. Öğrenmenin yaşı yoktur, biliyorsunuz. Bizim örfümüz, adetimiz güzeldir; camilerde hocalar kürsülerde dersleri anlatır, kitapları takip eder. Onların müdavimi yaşlı insanlar vardır. Emeklidir, aksakallıdır, bastonla gelir camiye ama, o dersleri kaçırmaz. Çünkü ilmin yaşı yok... O yaşta öğrenir, uygular.

Öğrendiğinizi uygulayın; bir... Bir de başkalarına öğretin; iki... Tevhid Asrı'nın müessir olması için, Tevhid Yılı'nın verimli olması için bildiklerinizi bir öğretmek... Önce çocuklarınıza, hanımınıza, akrabanıza, yakınlarınıza öğreteceksiniz, derece derece... Her türlü imkân ve müktesebâtınızla, var gücünüzle İslâm'ı korumaya çalışacaksınız.

Çünkü, birileri var gücüyle İslâm'ın nurunu söndürmeğe çalışıyor, müslümanları mahvetmeğe çalışıyor. Müslümanlara yeryüzünde hayat hakkı bile tanımıyorlar da, toptan imhaya, yâni jenosid dedikleri katl-i âm, bir ırkı topuyla yok etme yamyamlığına girişiyorlar ve birileri de sessiz sedasız onları destekliyor. Bazı hainler ve zalimler ve fâsıklar ve fâcirler ve beyinsizler de o zalimlere alet oluyor.

*Muîni zâlimin dünyâda erbâb-ı denâettir;
Köpektir zevk alan sayyâd-ı bî-insâfa
hizmetten!*

[Dünyada zalimin yardımcısı aşâğılık insanlardır. İnsafsız avcıya hizmet etmekten zevk alan köpektir.]

Kimisi böyle sayyâd-ı bî-insafa alet oluyor, hizmet ediyor. Biz ne yapacağız?.. Biz de sahabe gibi dinimizin yayıcısı, savunucusu, öğreticisi olacağız!

Allah'ın nuru sönmeyecek! Kıyamete kadar İslâm'ı tutan, İslâm'ı savunan, İslâm'a yardımcı olan, İslâm için cihad eden bir topluluk, bir zümre var olacak!.. Dilerim ki Allah bizleri ve sizleri onlardan eylesin...

c. Takvâyı Kendinize Hal Edinin!

Bir derste, üç hadis-i şerif okuyalım hiç olmazsa... İkinci hadis- i şerifi okuyorum. Efendimiz yine umûmî bir hitapla başlamış, buyuruyor ki:⁵

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّخِذُوا تَقْوَى اللَّهِ تِجَارَةً يَأْتِكُمُ
الرِّزْقُ بِلا بُضَاعَةٍ وَلَا تِجَارَةٍ ثُمَّ قَرَأَ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ
(طب. حل. وابن مردويه عن معاذ)

⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.97, no:190; Taberânî, *Müsnedü's- Şâmiyyîn*, c.I, s.233, no:415; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.86; İsfahânî, *el- Emsâl fi'l-Hadîs*, c.I, s.94, no:55; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.270, no:8154; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VII, s.266, no:11421; *Kenzü'l-Ummâl*, c.II, s.371, no;1007;

Keşfü'l-Hafâ, c.I, s.312, no:1007; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.112, no:25679.

RE. 495/7 (*Yâ eyyühe'n-nâs*) “Ey insanlar! (*İttahizû takva'llâhi ticâreten*) Takvâyı, yâni titiz, temiz, hassas, dikkatli müslüman olmayı, günahlardan, haramlardan kaçınmakta çok dikkatli iyi müslüman olmayı kendinize bir ticaret edinin, bir hal edinin!” buyuruyor.

فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى

(البقرة: ١٩٧)

(*Feinne hayra'z-zâdi't-takvâ*) “En hayırlı mal, azık, yolda bir insana en çok yarayacak şey takvâdır.” (Bakara, 2/197) buyuruyor Kur'an-ı Kerim.

Ahiret yolunun gıdası peynir ekmek, süt yoğurt değildir; ahiret yolunun gıdası takvâdır. Ahiret yolunda sağlam yürümek için, cennete ulaşabilmek için, tehlikeleri aşabilmek için, bâdirelerden korunmak için, herkesin takvâ ehli olması lâzım, müttakî kul olması lâzım! Titiz, temiz, sâlih, hâlis, dikkatli, uyanık müslüman olması lâzım!..

“Takvâyı kendinize ticaret edinin! (*Ye'tîkümü'r-rizku bilâ büdâatin ve lâ ticâretin*) Mal, sermaye, dükkân, ticaret olmadan rızkınız o zaman size geliverir.” buyurdu. Sonra, şu ayet-i kerimeyi okudu Peygamber Efendimiz delil olarak:

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ

لَا يَحْتَسِبُ

(الطلاق ٢-٣)

(*Ve men yettakı'llàh*) “Kim Allah’tan korkarsa, haramdan, gûnahtan, yanlışlıktan sakınırsa; kim, titiz, takvâ ehli güzel müslüman olursa; (*yec'al lehû mahracâ*) Allah onu sıkıntılardan çıkartır. Ona sıkıntılardan bir çıkış yolu yaratır.” Yâni daraldı, çevrildi, kuşatıldı, sıkıntılar sardı, bastırdı ama, Allah onu kurtaracak bir çıkış yolu yaratır. (*Ve yerzukhü min haysü lâ yahtesib*) “Onu hiç ummadığı, hesap etmediği yerden rızıklandırır.” (Talâk, 65/2-3)

Demek ki Cenâb-ı Hak seviyor, rızıklandırıyor. “—Nasıl rızıklandırır, misal verebilir misiniz?..”

Verebilirim. Benî İsrâil’i, Mûsâ AS’ın ümmetini, ashabını Firavun’dan kurtardı. Firavun’dan kaçtılar, denizden geçtiler, Firavun boğuldu. Ama çöle geldiler, muazzam bir çöl; fırın yok, bakkal yok, kasap yok, para yok, mal yok, köy yok, şehir yok... Orduların, hazırlıklı zümrelerin geçemediği, durakladığı bir büyük çöl orası... Orada Cenâb-ı Hak onlara bıldırcın eti ile, kudret helvası yedirerek etle besledi. Gölge ile gölgelendirip bulutla güneşten kavurmadı.

Demek ki Cenâb-ı Hak, —tarihte misâlleri çok— Allah’tan korkanı rızıklandırıyor, gökten bıldırcın yağıdırıyor.

Başka bir misâl söyleyeyim: Peygamber Efendimiz üç yüz kişilik bir askerî birliği göndermişti. Onlar da düşmanları bir yol güzergâhında bekliyorlardı. Gelirse, savaşıacaklar, geçirmeyecekler... Ama azık yoktu, mal yoktu. Medine’de de yoktu. Peygamber Efendimiz komutana, üç yüz kişinin

başkanına bir torba hurma verdi. O komutan da vazife uzun, azık az, eldeki hurmalar az, sayı da fazla olduğundan –üç yüz kişiler– hepsine, günde bir hurma veriyordu.

Bir günde bir hurma, muhterem kardeşlerim!.. Bastırarak söylüyorum ki, bilin, o mübarekler nasıl cihad etmişler, anlayın!.. Bir hurma veriyordu, onlar bir hurmayı yutmuyorlardı, ağızlarında çocuğun meme emdiği gibi emiyorlardı. Üstüne su içiyorlardı. Bir hurma ile yetiniyorlardı, nihayet o da bitti.

Ama düşman da gelmedi, vazife de devam ediyor. O sırada denizden büyük bir balina balığı karaya vurmuş. Allah vurdurtuyor. Müsebbibü'l-esbâb olan, her türlü olayı yaratan, halk eden, rızkı gönderen Allah, balınayı kenara vurdurdu. Koca balina... Bunlar ne yaptılar?.. Balinanın başına gittiler, taze et, kokmamış balık eti... Balınayı kendilerine azık yaptılar. Orada üç yüz kişi bir ay daha kaldı. Orada balinanın etini yeyip, öyle yaşamalarına devam ettiler. Çünkü torbalarındaki hurma da bitmişti.

Balık öyle büyüktü ki, –muazzam bir şey demek ki, ama işte Cenâb-ı Hak nasîb ediyor– gözünün çanağına 13 kişi sığıyordu. Bakalım ne kadar büyük diye, komutan girin bakalım demiş, büyüklüğünü ölçmek için sokmuş; 13 kişi gözünün çukuruna giriyordu balığın. Sonra kaburga kemiklerini, yâni kılçıklarını çattıkları zaman, altından deve ile geçiyorlardı, koca bir kemer gibiydi. Onu bir ay yediler.

Sonra düşman gelmeyince, döndüler Peygamber Efendimiz'in yanına. Peygamber Efendimiz'e olanları anlattılar. Dedi ki:

“-Onu Allah size göndermiş rızık olarak...”

O olmasaydı, orada o kimseler açlıktan ne yapacaklardı. Cenâb-ı Hak kulum dedi yarattı, rızkını da vaad etti, yazdı kader sayfalarına... Öyle balığı gönderiyor işte, balık etini yedirtiyor.

Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

“-Onu size Allah göndermiş, Allah'ın husûsî ikramı... Allah'ın ikramı olduğu için, bize de verin, biz de tadalım!” dedi, kendisi de o etten tattı.

Tabii oraları çok sıcaktır, onu hatırlatayım. Hemen kuruyordu, pastırma gibi oluyordu. Arabistan'da da, sıcak günlerde kurban kesildiği zaman, o bedeviler etleri toplarlar, taşlara sererler. Etler hiç kokuşmaz, hemen kuruyuverir. Ondan sonra o kurumuş etleri, zamanı geldikçe pastırma gibi ıslatıp ıslatıp yerler.

Yâni Cenâb-ı Hak müttakî kulları rızıklandırabiliyor. Bunun tarihten, gerçeklerden misallerini verdim. Demek ki, hepimiz müttakî kul olacağız.

Kimisi bana diyor ki:

“-Hocam, işte müslüman olduğum için şu sıkıntıyı çekiyorum, bu sıkıntıyı çekiyorum; ne tavsiye edersiniz?..”

Takvâyı tavsiye ederim. Neden?.. Allah-u Teâlâ Hazretleri müttakî kulları rızıklandırıyor da ondan. Ahiret yolculuğunun en önemli sermayesi, en kıymetli sermayesi, ahiret yolculuğunda en iyi azık takvâdır da ondan... Allah müttakî kulları sever de ondan...

أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

(البقرة: ١٧٤)

(*Enna'llâhe mea'l-müttakîn*) “Allah müttakî kulların yanında yer alır, onların safını destekler, onlardan yana olur.” (Bakara, 2/194) da ondan... Ne rızığınız geriye kalır, ne işiniz geriye kalır. Cenâb-ı Hak savaşta bile müttakî olursa, sabrederse, zaferi müttakîlere, sabreden mücâhidlere verir:

وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا

(آل عمران ١٢٠)

(*Ve in tasbirû ve tettekû lâ yedurruküm keydühüm şey'â*) [Eğer sabreder ve takvâ sahibi olursanız, onların hilesi size hiç bir zarar vermez.] (Âl-i İmran, 3/120) buyruluyor.

Onun için, ey beni dinleyen sevgili kardeşlerim, müttakî kul olun, imanınızı korumağa gayret edin; Allah hem rızıklandırır, hem de umduklarınıza nâil eder.

Bir de bugün gene hatırlatayım: Abdullah ibn-i Mes'ud'u çok seviyorum, Kur'an'ı çok iyi bilen bir

sahabî... Allah şefaatine erdirsin, *radiya'llâhu anh*... Vefat edeceği zaman Hazret-i Osman ziyaretine gelmiş de:

“—Hastasın, şimdiye kadar almadığın maaşları bu sefer al bâri!..” diye teklif edince, demiş ki:

“—Onlara benim ihtiyacım yok!”

Zâten sağlığında almamış, ölünce ne yapacak parayı?.. Hazret- i Osman demiş ki:

“—Senden sonra kızlarına kalır.” Demiş:

“—Ey Emîre’l-mü’minîn! Sen benim kızlarımı ben öldükten sonra aç, açık mı kalacak sanıyorsun?.. Ben onlara Vâkıa Sûresi’ni ezberlettim. Peygamber Efendimiz hadis-i şerifinde buyurmuştu ki:⁶

‘—Kim Vâkıa Sûresi’ni ezberler, her akşam okursa, hayatında aslâ yokluk, sıkıntı, fakirlik çekmez.’

Ben onlara onu öğrettim, onlar sıkıntı çekmezler.” dedi.

Bunu da bilin: Vâkıa Sûresi’ni her akşam okuyun, ezberleyin! Cenâb-ı Hak hem maaş versin, hem rızık versin, hem işlerinizi rast getirsin; hem de Allah’ın sevgili kulu olun!..

İkinci hadis-i şerif de çok önemli... Hadis-i şerifi söyledikten sonra Efendimiz, ayet-i kerime ile de sebebi beyan eylemiş.

⁶ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.491, no:2497; Ahmed ibn-i Hanbel, *Fadâilü's-Sahâbe*, c.II, s.726, no:1247; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan. *Kenzü'l- Ummâl*, c.I, s.925, no:2640.

d.Mü'min Kardeşini Sevindirmek

Üçüncü hadis-i şerifi okuyarak dersimi bitirmek istiyorum.

Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:⁷

يَا أَنَسُ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ مِنْ مُوجِبَاتِ الْمَغْفِرَةِ
إِدْخَلَكَ السُّرُورَ عَلَى أَخِيكَ الْمُسْلِمِ تَنْفَسُ عَنْهُ
كُرْبَةً أَوْ تَفَرِّجُ عَنْهُ غَمًّا أَوْ تُرْجِي إِلَيْهِ ضَيْعَةً أَوْ
تَقْضِي عَنْهُ دَيْنًا أَوْ تُخْلِفُهُ فِي أَهْلِهِ

(ابن أبي الدنيا عن أنس)

RE. 494/9 (*Yâ enes! E mâ alimte enne min mûcibâti'l-mağfireti idhalüke's-sürûri alâ ahîke'l-müslim, tüneffisü anhü kürbeten, evtüferricü anhü gammen, ev türcî ileyhi day'aten, ev takdi anhü deynen, ev tühlifühû fî ehlihî.*)

Enes RA'a Efendimiz'in tavsiyesi olduğu için, iyice hatırında tutmuş, o rivayet ediyor İbn-i Ebi'd-Dünyâ kitabına kaydetmiş bu hadis-i şerifi. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:

(*Yâ enes*) “Ey Enes! (*E mâ alimte*) Sen hiç bilmedin mi ki, bilmiş olman lâzım, bil ki; (*min mûcibâti'l-mağfireti*) Cenâb-ı Hakk'ın insanı afv ü mağfiret eylemesinin sebeplerinden birisi;

⁷ İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Kadâü'l-Havâic*, c.I, s.45, no:34; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

onu icab ettiren, mağfireti sağlayan, insanı Allah'ın mağfiretine mazhar edecek işlerden birisi; (*idhâli's-sürûri alâ ahîke'l-müslim*) mü'min kardeşinin gönlüne sevinç sokmandır, yâni onu sevindirmendir. Mü'min kardeşinin sevinmesi, senin mağfiret olunmana sebep olur.”

Mü'min kardeşlerimiz ne kadar?.. Bir milyanın üstünde, bir buçuk milyar mü'min kardeşimiz var. Çevremizde, Kuzey Irak'ta, Kafkasya'da, Balkanlar'da, Kıbrıs'ta, Kırım'da, Cezâyir'de, Tunus'ta, Somali'de, Afrika'da, Asya'da ve dünyanın pek çok yerinde mü'min kardeşlerimiz var. Onları sevindirmemiz lâzım! Onları düşünmemiz lâzım, onları desteklememiz lâzım!

Afv ü mağfiret istemiyor muyuz?.. “Allahım beni affeyle, şu Ramazanda beni bağışla, hatalarımı günahlarımı mağfiret eyle!.. Bundan sonraki ömrümde, beni kul olmağa muvaffak eyle... Huzuruna vardığım zaman, yüzümü ak eyle... Cehenneme atıp ateşlere yakma; cennetine dahil eyle, Habîbine komşu eyle...” demiyor muyuz?.. Diyoruz. İşte onun yolu, mü'min kardeşine, müslüman kardeşine sevindirici bir iş yapmak...

Bunlar neler olabilir?.. (*Tüneffisü anhü kürbeten*) “O bir sıkıntıdan daralmışsa, ona bir nefes aldırarak bir destek yaparsın. (*Ev tüferricü anhü gammen*) Yahut da, bir şeye gamlanmış, kederlenmiş ise, o gamını, kederini giderirsin. ‘Niye üzülüyorsun? Üzülme kardeşim,

tamam, ben onu halledeyim!’ dersin, onun o üzüntüsünü feraha, sevince çevirttirirsin. (*Ev türçî ileyhi day’aten*) Yahut, kaybını ona buluverirsin, kaybettiği şeyi telâfi ediverirsin, gösteriverirsin. Yitiğini bulmakta ona yardımcı olursun.”

(*Ev takdî anhü deynen*) “Yahut, borcunu ödeyiverirsin. ‘Tamam, senin borcunu ödedim, üzülme kardeşim!’ dersin; sevinir.

(*Ev tühlifühû fî ehlihî.*) Yahut da o cihada filân gitmişse, ailesinin başında reis yoksa, hanım ve çocuklar yardımcısız kalmışsa; gidersin, onlara yardımcı olursun. ‘Sizin büyüğünüz yok, çarşıdan bir şey alınacak mı, size bir yardımım dokunabilir mi? Bir hizmetim var mı?’ diye gidersin.”

Bizim kardeşlerimiz bu devirde, seyahat oluyor, gidiyorlar: “—Hocam, ben gittim, geldim. Bizim eve falanca arkadaş gitmiş, filânca arkadaş gitmiş. ‘Bir ihtiyaç var mı, alınacak bir şey var mı bacı?’ demiş. Mâşâallah, benim yokluğumda yardımlarını esirgememişler.” diyor.

Bazısı da diyor ki, böylelerine de rastladım:

“—Hocam, on beş gün işlerim için seyahatleydim, döndüm geldim. Hiç kimse kapımızı çalmamış. Bizim hanım ve çocuklar çok sıkıntı çekmişler.”

Demek ki, giden bir kimsenin geride bıraktıkları kimselere yardım edip, onu sevindirmek tarzında da olabilir. O zaman o kişi memnun olur. Ötekiler de, başlarında büyükleri olmayanlar da, dardan kurtulmuş olurlar, dua ederler.

Tabii bu, seyahate gitmek de olabilir, ahiret yolculuğu da olabilir. Adamcağız ölmüş, dul karısı kalmış, yetimler kalmış... Yardımcı olmak lâzım!..

Şimdi, zelzelelergeçirdik. Birçokkardeşlerimizin evleri yıkıldı. Ailelerinden pek çok kimse toprak altında, duvar altında, beton altında kaldılar, şehid oldular inşaallah... Çünkü yıkılan duvar altında kalan şehid oluyor.

E onlar dertliler, perişanlar... Ne buzdolabı kaldı, ne evdeki eşyalar kaldı, ne yatak yorgan kaldı... Sıkıntılıdalar. Şimdi onlara yardım etmenin zamanı. Elimizden geldiğince, bir kardeşimizi hiç olmazsa, kollayıp gözetebiliriz.

Yardım edilecek kimseler Türkiye'de var... Kafkasya'da var, Grozni'de var... Bombalar yağdı, evler yıkıldı, kar yağıyor... Bosna'yı çoktan unuttuk, Kosova'yı unuttuk. Oralarda gül gülistan mı ortalık?.. Kuzey Irak'ta, Somali'de Afrika'da, dünyanın her yerinde müslüman kardeşlerimize iyilik yapmak, onları sevindirmek, onların duasını almak çok sevaplı... Özellikle Ramazan'da yaparsanız, sevabı çok...

Ramazan'da yapılan iyiliğın sevabı, aynı iyiliğı Ramazan dışında yapsan alacağın sevabın yetmiş kat daha fazlası... Onun için zekâtlarınızı Ramazan'da verdiyseniz sevabı kat kat...

Burada içtimâî dayanışma ve halkın devlet tarafından kollanması çok güzel yapılıyor. İşsize maaş var, kolaylıklar var. Kimsenin aç ve açık kalması bahis konusu değil... Ama bizde fakir çok... Onun için, buradaki kardeşlerimiz de

topladıklarını oralara gönderiyorlar, oradaki kimselere dağıtılmasını istiyorlar; doğru yapıyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri hayrât ü hasenâtımızı kabul eylesin... Bizleri riyâdan, gösteriştan korusun... Böyle şeylerin gizli olması lâzım ama, hoca olduğumuz için de söylemek zorunda kalıyoruz. Gizli olsa başkaları bilmez. Farz olan şeyleri âşikâre yapıp da, başkalarının da bilmesini ve hatırlamasını sağlamak da dinin usûlündendir.

Allah-u Teâlâ Hazretleri riyâdan korusun, gösteriştan korusun... Amellerin sevabını kaçıran, ecir alınmasını engelleyen esbâbdan korusun, kurtarsın... O gibi durumlara düşünmesin...

Şu Ramazan'ı çok güzel geçirmeyi nasîb etsin... Ramazan'ın feyzinden, bereketinden tam istifadeyi nasîb etsin... Eski günahlarımızı tamâmen silsin... Kul haklarını bizim nâmımıza onlara ödesin, kul haklarından da kurtarsın... Çünkü onlar daha çok mühim. Günahlar tevbe ile gidiyor da, kul haklarını sahibiyile konuşmak lâzım! Cenâb-ı Hak bizi kul haklarından da kurtarsın, günahlardan da kurtarsın...

Eskiden tabii haramlara, günahlara bulaştıysa insan, haram lokma yediyse; bunlardan vücudunda hasıl olan etlerin cehennemde yanması tehdidi var... Onlardan da kurtarsın, onları da temizlesin rahmeti deryasında... Hepimizi anemizden doğduğumuz gündeki suçsuz, günahsız, tertemiz hâlimizdeki gibi, bu Ramazan'da yeniden doğmuş gibi tertemiz eylesin...

Bundan sonra da defter-i a'mâlimizi günahlarla, isyanlarla kirletmemeyi, mülevves hale getirmemeyi nasîb etsin... Sevgili kulu olmayı nasîb etsin... Ömrümüz bitip de ahirete göçtüğümüz zaman, huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmamızı, cennetiyle cemâliyle müşerref olmamızı, Peygamber Efendimiz'in komşuluğuna ermemizi ve cemâlini görmemizi, selâmına ermemizi Cenâb-ı Hak nasîb eylesin... Ve rıdvân-ı ekberine cümlemizi nâil eylesin...

Bi-hürmeti'smihi'l-a'zâm, ve bi-hürmeti nebiyyihi'l-ekrem, ve bi-hürmeti şehri ramadân, ve bi-hürmeti's-sıyâmi ve'l-kıyâm, ve bi-hürmeti'l-ezkâr, ve'l-ibâdâtü ve't-tâât, ve bi-hürmeti esrâri sûreti'l-fâtihah!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

31. 12. 1999 - AVUSTRALYA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü